

ma Guilopada, guiloperia, guilopo, V. *galopar Guima, guimes*, deformació de *guitza*, segons eufemismes com *punyema* per *punyeta Guimarrera, guimarro*, V. *quimera*

Guimbar i els seus derivats: *guimba, guimbadejar, guimbarda* (però per a aquest V., alhora, DCEC GUIMBARDA), *guimbardassa, guimbardejar, guimbarella, guimber, guimberes, guimbós*, vénen de *gamba*, derivat de *gamba (CAMA)* amb la mateixa *i* que ja s'ha explicat a *CAMA*, nota 7 (vol. II, 440a29). +*Guimbis* devia usar-se en els anys 80 en l'argot estudiantil barceloní, com a terme pintoresc i semi-burlesc per 'diners', segons es veu en un assaig juvenil de versaire de P. Coromines estudiant: «sofreix el pobre, perquè / no té *guimbis* per menjar; / sofreix l'avar perquè veu / que 'l seu or ha de gastar» (aplec de versos inèdits de l'any 1888): derivat de *guimbar* en el sentit de 'saltironar' > 'fer dringar les monedes per provar que són de bona plata', cf. *estar a la guimba* 'estar sense diners' (Pobla de Li., *AlcM*), pròpiament 'estar esperant que guimbi un ral, una pesseta'.

Guimbarro, V. *quimera Guimber, guimberes, guimbet, guimbós*, V. *gamba (CAMA)* i ací *guimbar* 25 *Guimero*, V. *guima*

Guimbalet, V. DCEC (GUIMBALETE), on ho deriva del fr. *guimbelet* [1412], manlleu d'un dialecte germànic. Del mateix origen franco-germànic, deu venir l'emp. *guimella* 'eina per tallar els gotims de raïm en veremar': «les veremadores --- amb la *guimella* als dits i el cistell al costat ---», Pous i Pagès (*Quan se fa nosa*, I, 165), si bé influenciat en la -m- (<mb) pel sinònim *veremella* o *vermella* derivat de *veremar*; *AlcM* recull *guimella* a Cadaqués id., amb l'equivalència *veimella* (err. tip. per *vermella*).

Guimero, V. *guima Guimerrí*, V. *quimera Guimes*, V. *guima Guinarda, guinardejar, guinardera, guinarer*, V. *guineu Guinavet*, V. *ganivet* 40

GUINDA i l'antic GUINDOLA (avui *guindòla*), 'espècie de cirera, de forma un poc diferent i més àcida', del mateix origen incert que el cast. *guinda*, oc. ant. *guilha, guina, guindol*, fr. *guigne* (ant. *guisne, guine*), it. *visciola* id., mot que també s'ha estès al roms. *viš(i)n, višinjā, visnā*, esl. *višnja*, lit. *výšnė*, pruss. ant. *wisnaytos*, gr. mod. *βίσινωβ, βίσινωβα*, i a-al. ant. *wihsila* (al. mod. *weichsel*); potser provinents tots ells d'una forma germànica, germana d'aquesta última, i romanitzada parcialment en **wiksīna*; però no està ben aclarida la data de les formes balto-eslaves i orientals, que llavors haurien de ser provinents del romànic: quant a les formes hispàniques poden resultar de **guinla* (bearn. *guinle*), que per la seva banda seria combinació de *gui(s)na* amb *gui(s)la*. □ 1.^a doc.: *guindola*, c. 1390, Eiximenis; *guinda* 1575, OPou.

«Si paradís és en la terra, en regne de València és; --- pàtria que en lo món sia --- no abunda axí en tanta fruita ---: hic ha panses --- teronges, limons, li-

mes, adzebrons, aranges, cireres de diverses sorts, *guíndoles*, albercocs, magranes, gínjols, nous ---», Eiximenis (*Regiment de la C. Pú.*, NCL. XIII, 25.13). «*Guíndes*: *cerasum acidum vel austerum*», OPou (*Th. Pu.*, 62).

No caldrà repetir l'exposició a fons que vaig fer en el DCEC II, 833-5, al qual bastarà remetre (alguna add. en el DECH). Rohlfes es va adherir a la meua explicació de *guinla* > *guinda* com a «muy buena explicación» (*Hom. D. Alonso* III, 272). MLWagner ens certifica que el campid. *ghinga* «amarena, marasca» «es forma vulgar por *ghinda*», que naturalment és <manllevat del> cat. i cast. *guinda* --- cat. *guinga* (Menorca) (*AlcM*, p. 465)» (*Hom. D. Alonso* III, 577). Del dicc. etimològic rus de Vasmer-Trubačev (I, 325) i de Pok. (*IEW*, 1134.35) resulta que el mot balto-eslau és comú a totes les llengües de la doble família (eslaves de l'E., del S. i de l'O.), però no apareix encara en paleoeslau, i que tots dos accepten com a probables els enllaços indoeuropeus que indico allí.

DERIV.: *Guinder* [*guinder o guindo*, 1647, DTo.; només *guinder*, Lacav., Bely. etc.]; *guindat* [Escrig, 1851]; *guindar* m. [id.]. *Guindera* (no Escrig); *guinderar* (id.). *Guindoler*.

GUINDAR, 'hissar, pujar (alguna cosa) a dalt', nàut., del fr. *guinder* id., i aquest, de l'esc. ant. *vinda* 'embolcar', 'debanar', 'hissar mitjançant les guindarescs'. □ 1.^a doc.: Lab. 1839.

No és impossible que ja siguin d'aquest mot les formes *guinda, guinde, guindo* en el *Torc.* d'Aversó (§ 86, 638, 1224), sense definició; però en tot cas es tracta d'un verb. Com a verb intr., Labèrnia registra l'accepció «alsarse y tenir posició la arboladura, presentarla lo buc en ella o manifestarse a la vista»; de la qual és versemblant que surti l'acc. emp. (*AlcM*) 'empolainar, adornar' usada per Sagarra (*Comte Arnau*, p. 322); en canvi sembla que *AlcM* no entén correctament l'acc. que dona aquest poeta (de la justesa tradicional de la qual no responc pas) 'marcar solcs, sacsons', que més aviat sembla extensió sarcàstica de l'anterior: «no és veritat que jegui en sepultura, / que jo l'he vist, que encara va pel món / --- que és veritat i que era el Comte Arnau / --- / quan un hom --- és tan donat a coses infernals --- qui m'assegura / si s'ha mort de debo o s'ha mort en fals? / I si els cucs me li *guinden* pit i esquena, / no té prou força això de l'esperit / per voltar com si fos ànima en pena / emmanllevant-li barbes i vestit?» (*C. Arn.*, 217). En tot cas el mot ha tingut aplicacions sarcàstiques patibularies: el *Dag.* el recull en el CpTarr. per 'penjar a la forca' (Alcover). Altrament remetré al DCEC, on demostro l'origen francès d'aquest terme nàutic en castellà i en totes les llengües mediterrànies.

DERIV.: *Guinda* (BDC XII, 41). *Guindaresa* (DFa.); *guindalesa* [Lab. 1839]; *guindalessa* (*AlcM*), a l'Escola pronuncien *gindarèza* (cf. BDC XII, 41, 76, 106): del fr. *guinderesse*, potser per conducte del cast. *guindaleza* [-leja, 1504; -eza, 1696]. *Guindaleta* [1868, *SLitCosta*]. *Guindaste*, castellanisme (espècie de qua-